

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ
ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Герман Станіславович ЗАБОТІН,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Адміністративно-правові форми взаємодії Державного бюро розслідувань з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони України в умовах дії правового режиму воєнного стану становлять складну, багаторівневу систему організаційно-управлінських та процесуальних зв'язків, спрямованих на забезпечення ефективного виконання функцій держави у сфері національної безпеки, правопорядку та оборони. В умовах воєнного стану, що характеризується трансформацією змісту та інтенсивності взаємодії між суб'єктами сектору безпеки і оборони, постає необхідність нормативного та організаційного переосмислення адміністративно-правових форм взаємодії Державного бюро розслідувань з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони України.

Адміністративно-правові форми взаємодії ДБР з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони України слід розглядати як зовнішні прояви узгодженої діяльності відповідних органів, що знаходять свій вияв у межах визначених законодавством повноважень та мають юридично значущі наслідки. До таких форм належать, передусім, спільні нормативно-правові акти, міжвідомчі накази та інструкції, які регламентують порядок обміну інформацією, координацію дій під час досудового розслідування злочинів, а також визначають алгоритми реагування на загрози національній безпеці. Важливе значення мають також організаційні форми взаємодії, зокрема створення спільних робочих груп, координаційних штабів, ситуативних центрів і проведення оперативних нарад, які забезпечують обмін інформацією та прийняття узгоджених управлінських рішень.

Особливістю адміністративно-правових форм взаємодії в умовах воєнного стану є їх підвищена динамічність, адаптивність та орієнтованість на швидке реагування на мінливі безпекові виклики. Це зумовлює необхідність удосконалення нормативно-правової бази, запровадження новітніх механізмів міжвідомчої координації, а також підвищення рівня професійної підготовки працівників відповідних органів. Водночас важливим залишається забезпечення балансу між ефективністю діяльності сектору безпеки та дотриманням принципів верховенства права, законності та прав людини [1, с. 302].

Подальший розвиток адміністративно-правових форм взаємодії Державного бюро розслідувань з іншими суб'єктами сектору безпеки та

оборони України в умовах воєнного стану безпосередньо пов'язаний із поглибленням інтеграційних процесів між відповідними інституціями та удосконаленням механізмів міжвідомчої координації. Вказана взаємодія дедалі більше набуває рис комплексності, що проявляється у поєднанні організаційних, процесуальних, інформаційних та технічних компонентів, спрямованих на досягнення єдиної стратегічної мети - забезпечення національної безпеки та ефективної протидії збройній агресії [2, с. 569].

У цьому контексті важливим аспектом є цифровізація адміністративно-правових форм взаємодії, що передбачає впровадження єдиних інформаційно-комунікаційних систем, інтегрованих баз даних та автоматизованих платформ обміну інформацією між ДБР та іншими суб'єктами сектору безпеки. Використання сучасних цифрових інструментів дозволяє значно підвищити оперативність реагування на кримінальні правопорушення, забезпечити належний рівень аналітичної обробки даних, а також мінімізувати ризики втрати або викривлення інформації. Водночас такі процеси потребують належного нормативного забезпечення, зокрема у сфері захисту інформації з обмеженим доступом та кібербезпеки [3, с. 687].

Однією з базових форм виступає нормотворча форма взаємодії, яка проявляється у розробленні та прийнятті спільних нормативно-правових актів міжвідомчого характеру. Йдеться про інструкції, порядки, регламенти, методичні рекомендації, що визначають алгоритми координації дій, процедури обміну інформацією, правила проведення спільних операцій та інші аспекти взаємодії. В умовах воєнного стану така форма набуває особливої ваги, оскільки забезпечує уніфікацію підходів до реагування на загрози, сприяє уникненню правової невизначеності та створює нормативну основу для оперативного прийняття управлінських рішень. Характерною ознакою цієї форми є її динамічність: нормативні акти часто приймаються у скорочені строки, можуть мати тимчасовий характер і підлягають постійному оновленню залежно від змін безпекової ситуації [4, с. 161].

Наступною важливою формою є організаційно-управлінська взаємодія, яка реалізується через створення та функціонування координаційних органів, міжвідомчих штабів, ситуаційних центрів і робочих груп. У межах цієї форми відбувається безпосередня координація діяльності ДБР з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони, такими як правоохоронні органи, військові формування та спеціальні служби. Організаційно-управлінська форма передбачає проведення спільних нарад, брифінгів, стратегічних сесій, під час яких визначаються пріоритетні напрями діяльності, розподіляються функції та ресурси, а також здійснюється моніторинг виконання поставлених завдань. В умовах воєнного стану ця форма характеризується підвищеним рівнем централізації управління, оперативністю прийняття рішень та широким використанням механізмів прямого управлінського впливу [5, с. 56].

Таким чином, в умовах воєнного стану адміністративно-правові форми взаємодії Державного бюро розслідувань з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони України набувають стратегічного значення, оскільки від їх ефективності залежить не лише результативність розслідування кримінальних правопорушень, але й загальний рівень національної безпеки держави. Їх подальший розвиток має здійснюватися з урахуванням сучасних викликів, принципів верховенства права та необхідності забезпечення балансу між інтересами держави і правами людини, що є фундаментальною засадою функціонування демократичної правової держави навіть в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Прохоренко М. М., Тимошенко А. В. Особливості адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 8. С. 300-303. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-8/69>.
2. Гарановський О. В. Форми міжвідомчої координації ДБР у взаємодії з правоохоронними органами. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 4. С. 568-571. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-4/137>.
3. Проценко В. С. Адміністративно-правове регулювання електронного документообігу в Міністерстві внутрішніх справ України та підвідомчих органах. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. Випуск № 02, С. 684-693. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.102>.
4. Загуменна Ю. О., Лазарєв В. В., Сидоренко А. Ю. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу : монографія. Харків : Планета-Прінт, 2021. 228 с.
5. Биченко С. М. Форми взаємодії державних і громадських інститутів у контексті забезпечення національної безпеки та цивільного захисту. *Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика* : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Черкаси, 27 березня 2025 р. / за заг. ред. С. М. Домбровської. Черкаси : НУЦЗУ, 2025. С. 55-58.